

Voortgangs- rapportage 2

Januari t/m augustus
Gemeente Hardinxveld-Giessendam

Wat deed OZHZ?

Voor uw inwoners en ondernemers

Bekijk de online jaarverslagomgeving van uw gemeente. U leest daar het hele jaar door over de laatste vergunningprocedures en toezichtsacties. We nemen u ook mee in onze verhalen over de meest actuele onderwerpen. Van de rugstreeppad die de bouw stillegt tot aan de uitspraak van de Raad van State over windmolens. Van hoe de woonwijk van de toekomst eruit ziet tot aan toezicht op de jacht. U leest interviews met experts en ziet wat adviezen in de praktijk betekenen. Het is de online omgeving waar iedereen kan zien wat OZHZ betekent voor de leefomgeving. U, maar ook iedere inwoner, ondernemer, raadslid, ambtenaar of samenwerkingspartner.

Scan de bijgaande QR-code met uw mobiele telefoon of kijk op www.ozhz.nl/regio/hardinxveld-giessendam-2023

De belangrijkste cijfers

Om ons werk goed uit te voeren in uw gemeente, sprak OZHZ in het Jaarprogramma 2023 een budget met u af van € 419.936,-. In deze tweede voortgangsrapportage ziet u een beschikbaar bedrag voor 2023 van € 445.163,-, hierin is de verrekening van het restant van 2022 meegenomen.

In de eerste acht maanden hebben wij € 254.316,- besteed, dat is 57% van het beschikbare bedrag. Dit betekent dat we gemiddeld minder besteedden dan verwacht. Hieronder wordt dit verklaard.

Waarom zijn de bestedingen lager dan verwacht?

- Veel taken zijn vraaggestuurd en daarmee is de besteding afhankelijk van het aantal verzoeken, vergunningen en meldingen. Bij deze taken is dat de reden voor een lagere besteding: advisering wettelijke taken VTH, bezwaar- en beroep, vergunningen en meldingen, toezicht sloopfase (asbestverwijdering) en (integrale) advisering.
- Periodiek toezicht gebruiksfase. De besteding blijft dit jaar iets achter bij de raming vanwege de krapte op de arbeidsmarkt. Zie verdere toelichting en prognose op pagina 11.
- Sanering asbestdaken. Zie de inhoudelijke toelichting op pagina 9.
- Basisregistratie Ondergrond (BRO). Ook dit is een vraaggestuurde taak. We ontvingen minder invoerdata dan vooraf ingeschat.

Waar wordt meer tijd aan besteed dan verwacht?

- Klachten en meldingen milieu. In de eerste vier maanden heeft het behandelen van nieuwe en lopende klachten iets meer inzet gevraagd.
- Bodemtaken. De oorzaak is dat we veel meldingen Besluit bodemkwaliteit ontvangen voor toepassingen van grond en bagger.
- Duurzaamheid en Ecologie. We adviseerden de gemeente met name bij de verduurzaming van bedrijventerrein Nieuweweg. De post Integrale advisering - middelgrote en grote advieswerkzaamheden heeft ruimte om de hogere besteding op deze posten op te vangen.
- Ontwikke fase Register Externe Veiligheidsrisico's (REV). De overbesteding op dit onderwerp wordt gecompenseerd door de onderbesteding op Omgevingsveiligheidtaken.
- Voor de posten WOB¹-verzoeken en ondermijning is een relatief beperkt budget beschikbaar. Deze posten zijn vraaggestuurd en dat verklaart de hogere inzet dan vooraf geraamd.

¹ WOB, Wet Openbaarheid Bestuur is gewijzigd in WOO, Wet Open Overheid.

Hoe gaat het met de Omgevingstafel Neptune?

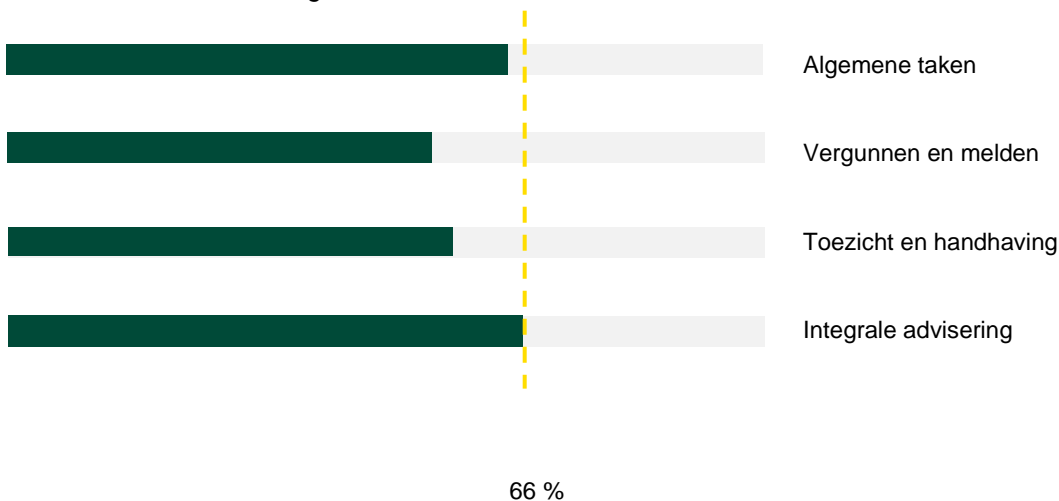
Om te komen tot een revisievergunning voor de twee bedrijven van Neptune Repair en Neptune Construction in Hardinxveld-Giessendam is in 2021 de [Omgevingstafel Neptune](#) gestart. Vooral het aspect lucht (VOS²-emissie en ZZS³) is een ingewikkeld vraagstuk. Voor beide bedrijven is inventarisatie van het gebruik van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) nodig. We beoordelen op dit moment de aanvullende gegevens die we in oktober ontvingen voor de locatie Neptune Repair.

Inhoudelijke toelichting relevante onderwerpen

Vanaf pagina 6 lichten we de volgende onderwerpen uit het jaarprogramma toe:

- E-agenda
- De aanpak van ondermijning
- Ontwikkelfase Register Externe Veiligheidsrisico's
- Geluidproductieplafond industrielawaai (GPPIL)
- Sanering asbestdaken
- ZZS inventarisatie bij de scheepswerven en metaalbewerking
- Voortgang periodieke controles toezicht milieu

Financiële realisatie in vogelvlucht

² VOS = Vluchtige organische stoffen

³ ZZS = Zeer Zorgwekkende Stoffen

Financieel overzicht

Algemene taken			68.172	42.511	62%
	DB01	Thema's Ontwikkeling en Beheer	20.100	11.589	58%
	DB02	Regionale Generieke taken	37.081	28.113	76%
	JA02	WOB verzoeken	815	993	122%
	JA03	Advisering wettelijke taken VTH (milieu)	8.139	1.259	15%
	JA05	Bezwaar en beroep leges	-	97	
	JA06	Bezwaar en beroep overig	2.037	460	23%
Vergunnen en melden			49.692	25.029	50%
	DB12	Planning en coördinatie vergunningen	4.736	3.245	69%
	JV01T	Omgevingsvergunning (milieu)	32.749	14.387	44%
	JV03T	Toestemmingen en meldingen (milieu)	12.207	7.397	61%
Toezicht en handhaving			164.122	88.389	54%
	DB04	Thematisch Toezicht Gebruiksfase Milieu	53.317	30.111	56%
	JT01	Periodiek Toezicht Gebruiksfase	69.295	29.989	43%
	JT03	Toezicht Sloopfase	15.103	5.692	38%
	JT08	Klachten en Meldingen (milieu)	15.580	11.819	76%
	JT13	Ondermijning	2.422	2.374	98%
	JT15	Toezicht energielabel C kantoren	8.404	8.404	100%
Integrale advisering			149.473	98.386	66%
	A001	Advies derden/onderzoekskosten/Materieel budget	1.162	1.075	93%
	DB06	Geluidsbelastingkaarten	4.000	2.628	66%
	DB07	RVMK	8.458	5.557	66%
	DB10	Coördinatie grondstromen	2.931	1.525	52%
	DB14	Planning en coördinatie expertise	2.170	2.750	127%
	DB15	E-agenda 2023	40.109	28.326	71%
	DB17	Sanering asbestdaken	3.190	838	26%
	DB18	Ontwikkelfase REV/Beleidsontw. MOV	3.118	3.158	101%
	JE01	Coördinatie onderzoek-/saneringsfase	1.883	678	36%
	JE02T	Bodemtaken	21.986	22.399	102%
	JE03	Geluidtaken	8.813	3.730	42%
	JE04	Luchttaken	3.909	1.405	36%
	JE05	Omgevingsveiligheidtaken	8.265	-	0%
	JE06	Integrale advisering t.b.v. RO	7.703	4.408	57%
	JE07	Duurzaamheid	9.911	9.858	99%
	JE08	Ecologietaken	2.563	2.931	114%
	JE09	Integrale advisering (middelgrote en grote advieswerkzaamheden)	5.000	1.647	33%
	JE10T	Zonebeheer/Geluid/Productieplafond IL (GPPIL) Totaal	4.400	1.211	28%
	JE11	Basisregistratie Ondergrond (BRO)	9.900	4.263	43%
SUBTOTAAL			431.459	254.316	59%
	C001	Onverdeelde restanten	13.705	-	0%
	C003	Verschillen afronding en facturatie	-1	-	0%
TOTAAL			445.163	254.316	57%

E- Agenda

De energiebesparingsplicht houdt in dat bedrijven en instellingen alle energiebesparende maatregelen moeten uitvoeren met een terugverdientijd van vijf jaar of minder. Via de informatieplicht rapporteren zij over de genomen energiebesparende maatregelen. De gemeentelijke besparingsdoelen liggen vast in de Regionale Energiestrategieën (RES'en). De gemeenten en provincies zijn het bevoegde gezag, en daarmee ook belast met het toezicht en de handhaving van deze verplichtingen. Sinds 2021 voert OZHZ deze taken uit voor alle opdrachtgevers in een collectieve aanpak: de E-agenda. Doel van de E-agenda is om gemeenten te ondersteunen bij het realiseren van de (RES) doelstellingen. Deze aanpak is een slimme mix van toezicht op wettelijke verplichtingen en stimulering van bovenwettelijk maatregelen, om zo efficiënt mogelijk energiedoelen te realiseren.

Per 1 juli 2023 is het toezicht en de handhaving op de energiebesparings- en informatieplicht opgenomen in het verplichte basistakenpakket van de omgevingsdiensten. Het toezicht op energiebesparing is daarmee een structurele taak geworden. OZHZ is daarom in gesprek met de opdrachtgevers om de financiering van deze taak ook structureel te maken. Financiering op incidentele basis maakt ons afhankelijk van externe inhuurkrachten. Dit maakt de inzet kwetsbaar en kostbaarder.

Sinds begin 2023 houdt OZHZ voor bijna alle opdrachtgevers ook toezicht op energielabel C voor kantoorgebouwen, een verplichting op grond van de bouwregelgeving. Na een grondige inventarisatie is duidelijk welke kantoren nog niet voldoen. Deze kantoren krijgen beperkte tijd om een geldig label aan te leveren of een verbeterplan in te dienen.

Om de energiebesparingsdoelstelling kracht bij te zetten stelt het rijk € 56 mln. beschikbaar in een SPUK-subsidie, voor additioneel toezicht op energiebesparing. De subsidie mag geen huidige budgetten vervangen. Voor OZHZ gaat het om € 270.000 per jaar in 2023 en 2024 en € 210.000 per jaar in 2025 en 2026. Aan de subsidie zijn diverse voorwaarden gesteld, waaronder het aannemen van minimaal 1 vaste fte. Inmiddels hebben wij twee ervaren toezichthouders aan ons weten te binden, die SPUK werkzaamheden kunnen uitvoeren.

Met het webinar E-agenda op 12 oktober 2023 informeerden we de betrokken collega's van de gemeenten over de voortgang van de werkzaamheden binnen de werksoort E-agenda.

De aanpak van ondermijning

OZHZ ondersteunt gemeenten bij de aanpak van ondermijnende criminaliteit door bedrijven. OZHZ levert bij de aanpak van ondermijning kennis en data over bedrijven (samenwerking RIEC), neemt deel aan data-uitwisseling, levert deskundigheid over de milieuaspecten van de onderzochte locaties en handhaaft bij milieuovertredingen. De afgelopen jaren is de regionale aanpak (deskundigheid en samenwerking) verder ontwikkeld. Wij denken met gemeenten mee op strategisch/regieniveau en nemen deel aan casus-overleggen met onze ketenpartners en de daaruit voortkomende gezamenlijke ondermijningsacties.

Om dit mogelijk te maken stellen een aantal gemeenten en de provincie Zuid-Holland budgetten beschikbaar. Via projecten van de Ontwikkelaanpak 2022-2025 versterkt OZHZ dit onderdeel.

OZHZ heeft op 30 mei 2023 een training verzorgd voor haar inspecteurs en voor belangstellenden vanuit diverse gemeenten en overige relaties. Met deze training hebben onze inspecteurs handvatten waarmee ze signalen van ondermijning kunnen herkennen en melden bij ons interne meldpunt. Het ondermijningsteam van OZHZ pakt deze signalen op en bespreekt deze met de ketenpartners. Gezamenlijk bepalen we een passende interventie.

De aanpak van ondermijnende criminaliteit is een belangrijk thema binnen het openbaar bestuur en verheven tot speerpunt op zowel landelijk als lokaal niveau. Het belang van een brede aanpak van ondermijning komt terug in onder meer het Dreigingsbeeld Milieucriminaliteit. Steeds vaker worden bedrijfsactiviteiten en ondernemingen gebruikt als dekmantel voor het witwassen van geld en als faciliteit voor de productie, opslag of distributie van illegale goederen. Signalen van ondermijnende criminaliteit komen vaak voor in de horeca, detailhandel en bij garagebedrijven.

Tijdens de vergadering van 6 juli 2023 heeft OZHZ het AB ingelicht over onze toegevoegde waarde bij de aanpak van ondermijning.

Ontwikkelfase Register Externe Veiligheidsrisico's

Het Register Externe Veiligheidsrisico's (REV) is de nieuwe database waarin alle relevante informatie met betrekking tot externe veiligheid wordt verzameld. Dit register vormt de basis voor advisering over externe veiligheid. OZHZ zorgt dat data uit het Register risicosituaties gevaarlijke stoffen (RRGS) wordt omgezet en aangevuld, zodat het REV goed wordt gevuld.

Het Besluit kwaliteit leefomgeving verplicht het bevoegd gezag om meer typen milieubelastende activiteiten (MBA's) op te nemen in het REV en ook aanvullende informatie die in het RRGs niet verplicht was. Landelijk loopt een aantal trajecten om omgevingsdiensten te ondersteunen bij het verzamelen van ontbrekende data, bijvoorbeeld m.b.t. windturbines, propaantanks en gasdruk meet- en regelstations. Naast de landelijke projecten is OZHZ bezig met data-verzameling voor overige activiteiten die nieuw op de kaart worden opgenomen.

In het vervolg van 2023 ligt de focus vooral op het toevoegen van informatie die in het RRGs niet verplicht was. Naast risicovolle activiteiten geeft het REV ook inzicht in de vraag of een gebouw beperkt kwetsbaar, kwetsbaar of zeer kwetsbaar is. Over de vraag wat bij het vullen van die module van gemeenten wordt verwacht, bestaat nog veel onduidelijkheid. Daarom is ook nog niet duidelijk hoe OZHZ kan ondersteunen.

Geluidproductieplafond industrielawaai (GPPIL)

OZHZ beheert de geluidzones van gezoneerde industrieterreinen (zonebeheer). Onder de Omgevingswet moeten voor al deze terreinen de huidige geluidzones worden omgezet naar zogenoemde Geluid Productie Plafonds (GPP's). De GPP's Industrielawaai (GPPIL's) moeten uiterlijk eind 2031 zijn vastgesteld. Deze datum kan nog veranderen in het aankomende Koninklijk Besluit. Gezien het grote aantal industrieterreinen in onze regio worden de terreinen volgens een meerjarenplanning omgezet. Deze planning (met de doorlopen stappen) is in 2022 met u gedeeld. Uitgangspunt daarbij is dat alle terreinen ruim voor de wettelijk geldende datum worden vastgesteld. Bij de planning is de volgende systematiek toegepast:

- Terreinen waarvan wij weten dat er een bepaalde urgentie is (bijvoorbeeld de combinatie van ruimtelijke ontwikkelingen en een zonemodel dat niet meer actueel is), krijgen prioriteit.
- Gelet op beschikbare capaciteit en vanwege complexiteit hebben wij de keuze gemaakt om de grote(re) industrieterreinen in de regio niet gelijktijdig te behandelen.
- Voor zover mogelijk proberen wij de terreinen per gemeente af te handelen.

Voor Hardinxveld-Giessendam gaat het om de industrieterreinen Langs de Merwede en Middengebied. Deze staan gepland voor 2024 en 2025.

Sanering asbestdaken

OZHZ ontvangt van de gemeenten in de regio Zuid-Holland Zuid middelen om te ondersteunen bij het saneren van daken met asbesthoudend materiaal. Hoe zijn die middelen ingezet? De focus ligt in 2023 op het samen met gemeenten opzetten van buurtacties.

Landelijk zien we dat de vrijwillige sanering van asbestdaken eerder vertraagt dan versnelt. Zonde! Want juist asbest in de buitenlucht verweert sneller. De ziekmakende asbestvezels komen daardoor eerder vrij. OZHZ richtte zich afgelopen jaar vooral op het voorbereiden van buurtacties met inwoners. Dit is een bewezen effectieve methode om in één keer grote delen van buurten asbestvrij te maken. Ook sluit deze aanpak naadloos aan op de landelijke campagne van MilieuCentraal (asbestvrijeschuur.nl).

Afhankelijk van de beschikbaarheid en capaciteit bij de gemeenten en OZHZ is de uitvoering gestart. In twee gemeenten waren buurtacties (Hoeksche Waard en Zwijndrecht), in andere gemeenten volgen ze naar verwachting in 2024. In één gemeente (Hendrik-Ido-Ambacht) bleken geen buurten geschikt. Waar het mogelijk is, maken we de koppeling met duurzaamheid, bijvoorbeeld door het stimuleren van een groen sedumdak of het installeren van een regenton.

Tijdens de acties haalden bewoners zelf met hulp van familie, buren of vrienden het asbestdak eraf. Onder strenge voorwaarden en met beschermende kleding aan mag dit zelf en kan dit veilig. Inwoners krijgen goede instructies, gratis beschermende kleding en inpakmateriaal en er komt een asbestcontainer in de wijk. OZHZ bekijkt samen met de gemeente Hardinxveld-Giessendam of en zo ja welke buurten of straten geschikt zijn.

OZHZ ontwikkelde een draaiboek en alle communicatiemiddelen voor toekomstige buurtacties. In een aantal gemeenten volgde ook al een schouw in de wijk. Dit betekent dat een inspecteur bekeek of de inwoners daadwerkelijk het asbest zelf veilig konden verwijderen en hoe de buurtactie beviel.

Meer inzet, vanuit zowel OZHZ als de gemeenten, is nodig om vrijwillige sanering verder te stimuleren. Het kost veel inspanning om inwoners hiertoe te bewegen. Daarnaast is verder onderzoek nodig naar bedrijven die nog asbest hebben: wat houdt hen tegen om het asbest te verwijderen? Kan de overheid helpen?

ZZS inventarisatie bij de scheepswerven en metaalbewerking

ZZS (Zeer Zorgwekkende Stoffen) is een opkomend onderwerp binnen de verschillende omgevingsdiensten en ook in onze regio. Scheepswerven en metaalbewerking zijn twee branches die in onze regio sterk vertegenwoordigd zijn en mogelijk met ZZS werken. Naast het periodiek controleren van deze bedrijven, zijn zij ook benaderd voor de ZZS inventarisatie. Deze inventarisatie brengt in kaart welke technieken gepaard gaan met het gebruik van producten met ZZS. Voor vergunningverlening en toezicht is dit belangrijk om te weten in het contact met bedrijven.

Bij 45 bedrijven is dit jaar de uitvraag gedaan en inmiddels hebben 35 bedrijven inzage gegeven in hun gevaarlijke stoffen. Voor het analyseren van de informatie maken we gebruik van een ZZS-tool. Deze tool geeft direct inzicht in de vraag of de stof een ZZS betreft of een mogelijke ZZS is. De analyse vindt nu plaats. Bij het aantreffen van ZZS wordt het bedrijf gevraagd tot een reductieprogramma te komen, zoals voorgeschreven in het Activiteitenbesluit. De bedrijven die nog geen informatie hebben geleverd worden bezocht.

Voortgang periodieke controles toezicht milieu

De grote krapte op de arbeidsmarkt is ook binnen OZHZ goed merkbaar. In de afgelopen periode is bij het taakveld toezicht milieu een groot aantal -zeer- ervaren inspecteurs uitgestroomd. In het afgelopen half jaar zijn drie grote wervingscampagnes geïnitieerd. Gebleken is dat er nauwelijks aanbod van ervaren personeel is. Desondanks hebben de campagnes een mooi resultaat opgeleverd en zijn we er in geslaagd om 10 zij-instromers/starters in dienst te nemen. Deze nieuwe inspecteurs beschikken over de juiste competenties en staan voor de uitdaging het vak 'inspecteur' van begin af aan te leren. Met een op maat gemaakt opleidingstraject waarborgen we de opleiding en begeleiding van de nieuwe medewerkers. Eerder is deze werkwijze succesvol toegepast bij de zogenoemde "bouwklas". Het traject is klassikaal en voorziet in de benodigde opleiding (de in-company Hamil-opleiding is de meest in het oog springende), kennisoverdracht, begeleiding en het samen met ervaren toezichthouders uitvoeren van controles.

Effecten op hoofdlijnen

Recente inspanningen om extra inhuur te contracteren hebben beperkt resultaat opgeleverd. De beschreven situatie heeft op langere termijn gevolgen voor de uitvoering van onze toezichtstaken:

- Het inwerken van de nieuwe inspecteurs vraagt intensieve begeleiding. Dit betreft met name de periode 2023 - 2024; Voor verschillende – doorgaans meer complexe – bedrijven zijn nieuwe dossierverantwoordelijken aangewezen en wordt geïnvesteerd in dossierkennis. Ook hier gaat het om de periode 2023 - 2024;
- Door de uitstroom van de ervaren inspecteurs wordt specifieke kennis en ervaring gemist. Ook op langere termijn blijft het nodig om te investeren in extra op- en begeleiding en kennisontwikkeling om, zo het kennis en ervaring naar het gewenste niveau te ontwikkelen.

Raming eind 2023

We brachten de voortgang van het periodiek toezicht per opdrachtgever in kaart. We analyseerden welke dossiers in behandeling zijn en dit jaar nog kunnen worden uitgevoerd. Op het ogenblik is een groot aantal controles in voorbereiding om in het laatste kwartaal te worden uitgevoerd.

We verwachten een totale realisatie regiobreed van minimaal 85% aan het einde van het jaar. Voor uw gemeente is de inschatting dat we 88 % van de geplande periodieke controles kunnen uitvoeren.